

[Bomholt.]

tage i forskellige Forhandlinger vedrørende det økonomiske Grundlag for en Nybygning, og mig bekendt er disse Forhandlinger endnu ikke ført til Ende. Det er mit Haab, at Forhandlingerne kan bringes til en for alle Parter tilfredsstillende Løsning inden Forslagets tredje Behandling. I en By, der som Esbjerg er haardt ramt af Arbejdsløshed, trænger vi til et Byggearbejde som det, der her er foreslaaet, og ikke mindst af den Grund udtaler jeg min Tak til den højtærede Minister.

Medens jeg opholder mig ved Undervisningsministeriets Budget, vil jeg benytte Lejligheden til at udtale min Tilfredshed med det forøgede Beløb til Understøttelse af Elever ved Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, et Beløb, der nu andrager 620 000 Kr. De sidste økonomisk vanskelige Aar har ført ikke faa af Byernes unge paa Højskole. Mange af disse unge har modtaget Støtte af Arbejdsløshedsfonden. Men samtidig er der gaaet Svind i Højskolernes hidtidige Klientel, og det er vistnok rigtigt, at en væsentlig Aarsag hertil er at søge i Landboudommens slette økonomiske Kaar. Amtsunderstøttelserne er saa smaa, at adskillige unge har maattet opgive deres Højskoleophold af den Grund. Der er mærkeligt nok en temmelig uensartet Bevillingspraksis inden for de forskellige Amter, og der er visse Amter, der har Tendens til at være for karrige. Muligvis kunde en Ændring i denne Bevillingspraksis faa stor Betydning. Den nu givne Forhøjelse vil forhaabentlig bevirke, at de unge, der mest har Brug for et Højskoleophold, faar deres Ønske opfyldt.

Ogsaa Arbejderhøjskolerne har haft visse Vanskeligheder, men af en anden Art, idet Arbejdsdirektoratet har stillet meget upraktiske Betingelser for Opholdet paa Højskole. Der krævedes sidste Aar forud for Kursuset en hel Maanedes Karenstid; Bestemmelsen bevirkede, at Højskolerne mistede en betydelig Del af de Elever, der betyder mest i en Skoles Liv, og Skolerne kom i betænkelig Grad til at minde om en lidt finere Form for Forsorgsanstalter. Jeg erfarer nu, at der kan ventes et ændret Cirkulære, der fastlægger Karenstiden for de Elever, der søger Optagelse paa Højskole, til een Uge, og for de Elever, der søger Haandværkerskoler, til to Uger. Det er en betydningsfuld Forbedring, som Skolerne har Grund til at være taknemmelige for. Det skulde jo gerne være saadan, at Arbejdsdirektoratet respekterede disse Skolers særegne pædagogiske Karakter og lagde

Vedtægter og Cirkulærer saaledes til Rette, at Skolerne blev i Stand til at opfylde deres Bestemmelse. Det er nu engang ikke ethvert Menneske, der egner sig for Højskolebænken, og det er en Ulykke for Skolens Idé og Arbejde, hvis den nødes til at optage Elever, som savner den rigtige Indstilling over for Skolen. Forhaabentlig vil det forme sig saaledes i Fremtiden, at eventuelle Ændringer gennemføres i Samarbejde med Højskolernes Mænd til Gavn for baade Samfund og Skoler. Det gælder for Højskolekursus som for andre Kursus, hvad D. s. U. skriver i en Udtalelse om Ungdommen og Samfundet. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere:

„Det maa være en Forudsætning, at den skolesøgende Ungdom viser Trang og Vilje til at skaffe sig Viden. Skoler og Kursus bør ikke blive rene Forsorgsanstalter.“

Det maa være en af Tidens Hovedopgaver at skaffe Ungdommen Beskæftigelse og at supplere denne Beskæftigelse med et udviklende kulturelt Selvarbejde. Desværre tages der ikke altid et rimeligt Hensyn til den vanskeligt stillede Ungdom, naar offentlige Arbejder iværksættes, og Ungdomsarbejdsløshedsloven er endnu ikke udnyttet i det Omfang, som kunde ønskes. Et Par Ord om denne Lov. Maaske der burde indføres forskellige Ændringer i den. Jeg tror, det vilde være af Værdi, om der i Tilknytning til det raadgivende Udvalg blev ansat en Konsulent, der kunde yde vejledende Bistand overalt, hvor det maatte ønskes. Adskillige Steder i Landet er det utvivlsomt en saadan hjælpende Haand, der savnes, naar det praktiske Arbejde og Undervisningsarbejdet skal tilrettelægges. Det vilde ogsaa være af Værdi for Ministeriet og det raadgivende Udvalg at modtage Indberetninger, der var baserede paa Saglighed og Indsigt, til Brug ved fremtidige Afgørelser.

Dernæst vil jeg mene, at de, der har deltaget i dette Ungdomsarbejde, skulde have en *fair* Chance for at komme ind i et opdragende Milieu eller i normalt lønnet Arbejde. Det duer ikke, at de vender tilbage til den demoraliserende Arbejdsløshed, som de kom fra. Nogle kunde, naar de udmærkede sig paa intellektuelt Omraade, f. Eks. anbefales til Optagelse paa en Højskole, en Ordning, som Højskolerne kunde være tjent med. Men endnu bedre vilde det være, om Arbejdsanvisningen kunde tage Hensyn til de unge, der under Ungdomsarbejdet havde lagt Vilje og Evne for Dagen. Det vilde give Ungdomsarbejdet den rette moralske Atmosfære, dersom en redelig og